

FOAIA POPORULUI

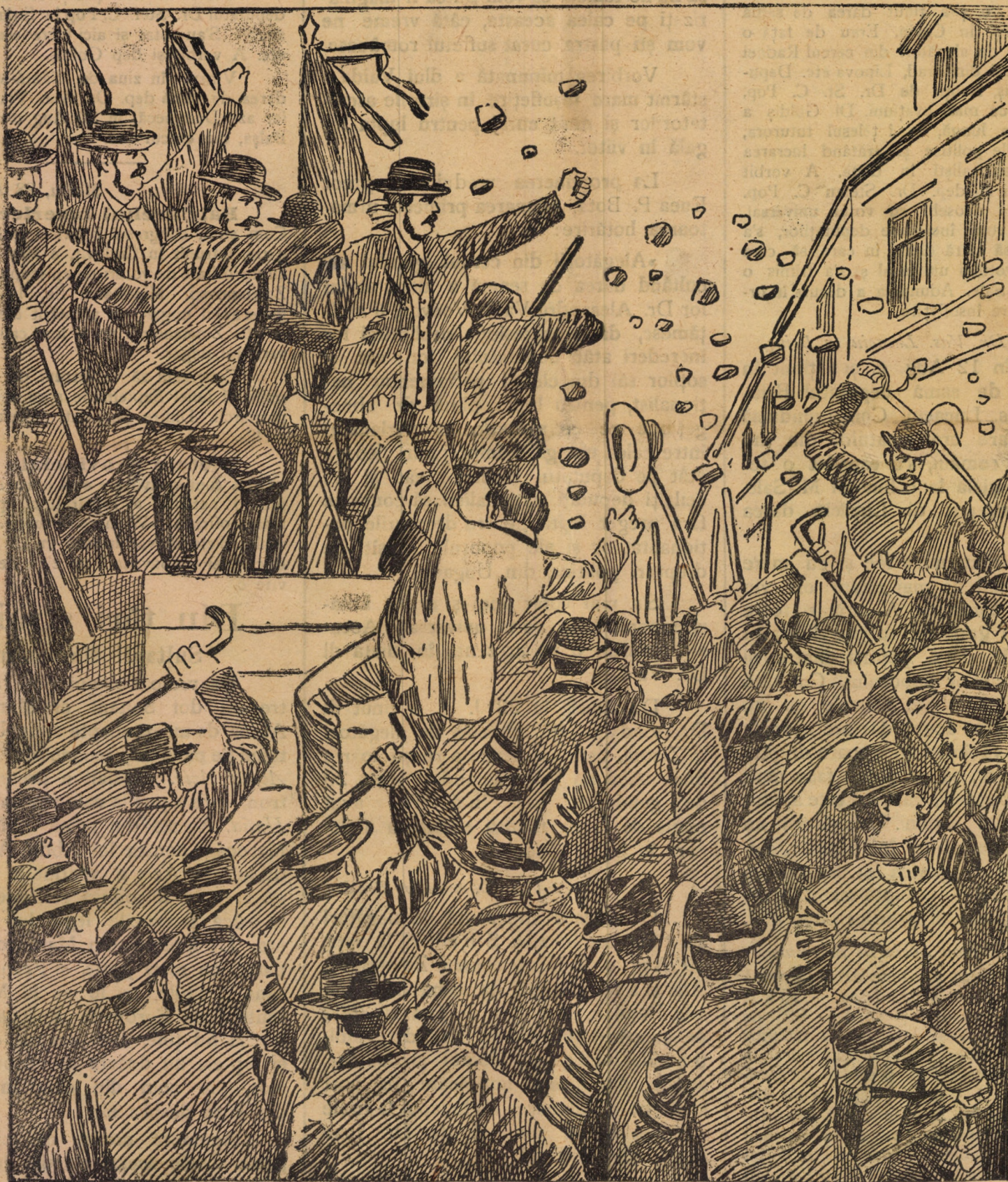
Prețul abonamentului:
 Pe un an . . . . . 4 sor. 40 bani.
 Pe o jumătate de an . . . . . 2 sor. 20 bani.
 România, America și alte țări străine 11 sor. anual.
 Abonamentele se fac la „Tipografia” N. Meltzer, Sibiu

Foaie politică.
Apare în fiecare Duminecă.

INSERATE:
 se primesc la biroul administrației, (str.
 Măcelarilor nr. 12).
 Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-ora 12 ban
 a treia-ora 10 bani.

Adunare poporală sângeroasă.

— Bătăie între socialiști și cei de partidul țărănesc —

Dumineca trecută partidul țărănesc de pe la Bichiș-Ciaba, care are de conducător pe fostul deputat, Andreiu Achim, a ținut o adunare poporală în Oradea-mare. Socialiștii de la Oradea au voit cu ori ce preț să împedecă adunarea. Spre acest scop vre-o 400 de ăniși au ocupat piața, unde era să se ție adu-

narea. Abia a deschis adunarea prezidentul Gál, când socialiștii începură a face o larmă asurzitoare, apoi pretinseră să delature panglicile tricolore de pe steagurile roșii etc. Cei de partidul poporal înfuriați aruncară jos de pe podiu pe Bernat, un fruntaș de-al socialiștilor, care fu lovit în cap cu bătăle. In

urma acestuia să nascu o mare agitație și bătăie piept la piept, căreia poliția, sosită în număr mare, numai cu greu putu să-și puie capăt.

Chipul nostru ne arată momentul, când socialistul Bernat e aruncat de pe podiu și începe bătăia sângeroasă.

Deputații în mijlocul poporului.

Rând pe rând vrednicii noștri deputați își cercetează cercurile de alegere, țin cu alegătorii adunări populare, descriind poporului stările politice de azi și îndemnându-l la luptă legală, dar hotărîtă și românească, care în sfârșit numai cu isbândă să poate găta.

După ce începutul l-a făcut președintele clubului, dl Dr. Mihali, în Ileanda, au urmat ceilalți deputați în cercurile lor. Anume până acum au ținut adunări și dări de samă deputații Dr. Vas. Lucaciu, Dr. I. Suci, Goldiș, Dr. Vaida, Vas. Dămian, Dr. Iul. Maniu, Dr. Ștefan C. Pop și Dr. Vlad. Ceialalți își țin adunările în zilele aceste și cele următoare.

Iată cum s'au petrecut adunările:

V. Goldiș în Cuvin.

În 10 l. c. și-a ținut darea de samă dep. V. Goldiș, în Cuvin. Erau de față o mare mulțime de alegători din cercul Radnei și mulți fruntași din Arad, Lipova etc. Deputatul V. Goldiș, însoțit de Dr. Ștefan C. Pop, a fost primit cu mari ovatiuni. Dl Goldiș a ținut o vorbire lungă, la înțelesul tuturor, deslușind stările politice și arătând lucrarea deputaților naționaliști în dietă. A vorbit apoi poporului și dep. Dr. Ștefan C. Pop, ocupându-se în deosebi cu votul universal. La sfârșit s'a votat încredere deputaților, s'a primit o adresă către dietă, în care să cere introducerea votului universal și s'a trimis o telegramă M. Sale. Adunarea a decurs în ordine și cu mare însuflețire.

Dr. Vas. Lucaciu în Beiuș.

Marti, în 12 Aug. c. și a ținut în Beiuș darea de samă deputatul Beiușului Dr. Vas. Lucaciu. Constituindu-se adunarea, care era alcătuită din mii de alegători români, s'a expedat o telegramă omagială la cabinetul M. Sale, apoi și-a început dl Lucaciu darea de samă.

A vorbit cu mult foc și cu mare însuflețire, fiind de mai multe ori viu aclamat și aprobat. A arătat toate părțile luptei grele ce au dus deputații naționaliști în dietă pentru binele și ușurarea sarcinilor poporului. Constată cu durere că rezultate formale nu au putut realiza până acum, dar are nădejde că după ce va intra în vigoare dreptul nou de alegere, să va putea face mult bine pentru poporul, care azi este apăsător de prea multe sarcini. Alegătorii au aclamat viu pe iubitul lor deputat, asigurându-l de dragostea și încrederea lor și îndemnându-l la luptă mai departe pentru câștigarea drepturilor poporului.

Dr. Ioan Suci în Boroșineu.

Dep. Dr. Suci și-a ținut darea de samă în Boroșineu, centrul cercului său, în 16 l. c. după prânz. A fost de față și dep. Băii de Criș, protopopul Vas. Dămian. O mulțime de alegători și popor mult a luat parte la adunare. Adunarea a fost deschisă și prezidată de protop. I. Gorgea. După ce s'a trimis o telegramă M. Sale, a vorbit dep. Dr. Suci, descriind în colorii vii și la înțelesul poporului stările politice dela noi. A vorbit apoi și dep. Vasile Dămian, dl Dim, Popovici din Lunca și Pavel Dirlea, inv. în leneu, stărnind cu totuși mare însuflețire. S'a trimis o telegramă M. Sale și s'a primit un protest împotriva planului vot plural. Protestul, în formă de adresă să trimită la dietă.

Dr. Vaida în Sântimbru și Zlatna.

În serbătoarea Schimbării la față, 19 August c. a fost o mare adunare de alegători în Sântimbru (cerc. Ighiin),

unde și-a ținut darea de samă vrednicul dep. Dr. Alex. Vaida-Voevod, cel mult prigunit în dietă. S'au adunat la 1500 de alegători, popor și inteligență, care a primit cu multă căldură și mare însuflețire pe dl Vaida, când însoțit de mai mulți, a sosit venind dela A. Iulia. Adunarea a fost condusă de preotul din loc Clemente Papiu. La propunerea dănsului s'a trimis M. Sale o telegramă de supunere loială, apoi și-a început vorbirea dl Dr. Vaida. A ținut o vorbire lungă și aleasă, făcând cunoscute luptele din dietă. Vorbind despre legea lui Apponyi a adus ca pildă foarte nimerită pe frații noștri, Români depărtați din Istria, cari deși izolați în vre-o 15 comune, și având să învețe în limba corată, și-au păstrat limba română. Prin urmare noi, cari suntem neasămănat mai mulți și mai la olaltă așezați, să nu ne temem că vom putea fi maghiarizați pe calea aceasta, câtă vreme ne vom ști păstra curat sufletul românesc.

Vorbirea minunată a dlui Vaida a stârnit mare însuflețire în șirurile ascultătorilor și mult curaj pentru lupta legală în viitor.

La propunerea vrednicului preot Enea P. Bota, adunarea primește următoarea hotărîre:

»Alegătorii din cercul Ighiului, ascultând darea de samă a deputatului lor Dr. Alesandru Vaida-Voevod, îi mulțămesc, dând espresiune neclintitei lor încrederi atât deputatului lor, cât și soților săi din clubul parlamentar naționalist, pentru lupta plină de abnegațiune ce au purtat-o în parlament între celea mai grele împrejurări. Roagă atât pe deputatul cercului, cât și pe ceilalți deputați naționaliști să continue fără preget lupta pentru drepturile naționalităților și ale poporului lipsit de drepturi politice, din Ungaria.

S'a mai votat apoi și o altă hotărîre, cerându-se votul universal. Aceasta hotărîre o va prezenta în dietă dl Dr. Vaida.

Duminecă, în 23 l. c. a ținut dl Dr. Vaida o altă adunare de alegători în Zlatna, care asemenea a reușit foarte bine. Aici au fost comandați vre-o 20 de gendarmi, cari însă n'au avut nimic de lucru, fiindcă adunarea a decurs în bună rânduială.

Vas. Dămian în Brad.

O adunare impozantă de alegători s'a ținut tot în ziua Schimbării la față, 19 Aug. c. în Brad, centrul Zarandului. Aici și-a făcut darea de samă dep. Vasile Dămian. Au fost de față la 3600 de alegători din întreg Zarandul, mulțime de inteligență, domni și doamne, aceste din urmă îmbrăcate în port săliștenesc. Adunarea s'a început la orele 11 $\frac{1}{2}$ și a fost condusă de Dr. Ioan Papp, adv. în Brad.

După o vorbire însuflețită a dlui Dr. Papp s'a expedat la Ischl, la Maiestatea Sa o telegramă, apoi a vorbit dep. V. Dămian. În decursul vorbirii, dl Dămian, atât de iubit în cercul său, a fost de repeșite ori viu aplaudat și aclamat. Vorbirea dlui protopop Dămian a fost foarte frumoasă. A arătat la început prin câte greutăți și năcazuri a

trecut poporul românesc, arată cum s'au ivit zorile libertății la 1848 și trecând la stările de acum, spune, că legislația țării face foarte puțin pentru popor, ea votează legi neprincioase, cum este d. e. legea școlară și legea pe spirt, cari lovesc în special și Zarandul, descrie starea politică și arată, că singur prin votul universal s'ar putea vindeca relele din țară.

După vorbirea primită cu vii aplause, s'a votat deputatului încredere, apoi au mai vorbit și alții, între cari dep. Dr. Suci, rostind o vorbire prea frumoasă.

Alte dări de samă.

Una din cele mai mărețe adunări s'a ținut Duminecă în 23 Aug. c. în Vințul inf. vorbind dep. Dr. Iuliu Maniu, apoi deputații Dr. Vlad, Dr. Suci și C. Brediceanu. Au fost de față la 2000 de oameni. Mare însuflețire.

Tot în 23 l. c. și-a ținut darea de samă deputatul Dr. Ștefan C. Pop în Șiria, cu deplin succes. S'au votat și aici încredere deputaților etc. A vorbit și dep. Goldiș.

Vineri, în ziua de Sântă-Mărie își ține darea de samă dep. Dr. Aur. Vlad în Orăștie, iar azi, Duminecă, în 30 Aug. c. în comuna Balșa, din cercul său.

Sibiu, 28 August n.

Patriarhul bisericii sârbe.

Cum știm, congresul bisericii sârbe din Ungaria, întrunit în Carloviț, a ales de patriarh cu majoritate de voturi pe episcopul Verșetului, Zmeianovici. Maiestatea Sa, la propunerea guvernului ungar, nu a întărit alegerea. Cum să știe Zmeianovici nu a fost candidatul guvernului ungar.

Congresul să va întruni de nou pe la mijlocul lunii Septembrie spre a alege un alt patriarh. Dintre candidați Zmeianovici este eschis.

Dietele provinciale din Austria sunt convocate a să întruni în sesiune, prin o patentă a împăratului, publicată în foaia oficială »Wiener Zeitung«. Cele mai multe diete să vor întruni în 15 Sept. Dieta Bucovinei e convocată pe ziua de 5 Octombrie c.

Din țări străine.

Sultanii Marocului.

De vre-o doi ani ține războiul între cei doi Sultani ai Marocului din Africa de meazănoapte-apus. Unul e Sultanul de până aci, recunoscut de puteri, *Abdul Azis*. Celalalt e pretendentul la tron, care a pus la cale rescoala, *Muley Hafid*. Acesta din urmă a răsculat pe Marocani contra lui Abdul Azis, zicându-le, că Azis e vândut la Europeni, că vrea să introducă reforme europene și calcă poruncile legii lui Mohamed etc. La luptele din Marocco au luat parte, cu mari jertfe, și Francezii, apărând pozițiile, ce le au în Marocco și scutind pe Europeni. Rescoala lui Muley Hafid ține, cum am zis, de doi ani și luptele au decurs cu noroc schimbăcios, pre cum din când în când am dat știri despre ele.

Acum să crede, că luptele s'au gătat. Zilele aceste s'a dat lupta hotărîtoare între oștirile celor doi Sultani și *Muley Hafid*, răsculatul, a rămas învingător. Oastea lui Abdul Azis a fost aproape total nimicită. Azis însuși era să fie prins și a scăpat cu fuga. Lupta s'a întâmplat lângă orașelul Sattat, care e ocupat de trupe franceze. Să vestește, că Abdul Azis e desperat și nu mai are nădejde de a-și putea ține tronul,

voește a să retrage și a să așeza în Damasc din Siria (Azia).

În urma acestor întâmplări, Muley Hafid a fost proclamat de poporațiune, în orașul Tanger și pretotindinea, de Sultan al Marocului. Insufletețirea poporului e mare.

Intrebare, că acum ce ținută va lua Franția și celelalte puteri față de noul Sultan, despre care până acum n'au voit să ia cunoștință. Să crede, că îl vor recunoaște, ca să se statornicească odată pacea în Maroc.

Din Portugalia.

În Portugalia nici acum nu merg lucrurile în văgăș bun. Nemulțumirea crește și sub noul rege și aceasta poate duce iarăși la vre-o catastrofă. Foia »Tageblatt« din Berlin e informată, că în Lissabon era să izbucnească rescoala Sâmbătă. O naie stă gata, ca regele și familia regală să poată fugi, în caz de primejdie.

Serate de-ale meseriașilor noștri.

»Reuniunea sodalilor români din Sibiu«, la 30 Iulie și-a ținut a 7-a ședință literară (a 3-a festivă) din a. c. În absența prezidentului Victor Tordășianu, ședința a fost condusă de viceprezidentul George Poponea. În discursul de deschidere al ședinței, dl viceprezident se rapoartă la faptul trist al încetării din viață a vrednicului măestru cismar N. Domnariu, carele purtând deosebit interes pentru trebile Reuniunii și fiind unul din cei mai vechi membri ai ei, Reuniunea din acest trist incident a arborat steagul cernit pe case, mai departe prin o anume deputațiune, în frunte cu prezidentul, a asistat la actul înmormântării, iar corul funebral al nostru a executat cântările ocazionale. După acestea dl Poponea face cunoscut, că »Clubul român din Viena« de sub protectoratul generalului A. Lupu, în semn de recunoștință pentru vredniciile prezidentului nostru Tordășianu, în adunarea generală din 4 Iulie n. c. l-a proclamat »membru onorar« al său, ceea-ce să poate conzidera, ca o răsplată a muncii desinteresate și cinștite.

De încheiere dl Poponea bineven-tează cele preste 120 persoane prezente și declară ședința deschisă.

Dl S. Duca, notarul Reuniunii, cetește sumarele ședințelor administrative, după cari vice-prezid. Poponea cetește bogatul istoric al »Reuniunii pelarilor din Porcești«, înființată la 1808, care e ascultat cu viu interes. Acest istoric merită se fie publicat în întregime. Un tiner distins, dar modest elev al conservatorului din Viena, ne-a predat o strofă a unei poezii de Coșbuc, mai întâiu așa după cum o declamează un debutant serios, apoi cum ar preda-o unul comic, altul tragic, etc. Vii aplauze au acoperit prestațiunile tinerului, care nu voește să fie numit. Ne-a cântat apoi sod. lăcătuș Munthiu mai multe doine, dar ne-a încântat și cu fluierul. Gramofonul zidarului I. Moldovan și-a produs și el efectul dorit, după care a urmat măestrul compactor P. Ilieș cu bucăți alese din »Regule practice de bunăcuviință între oameni« de Marin F. Livescu, intitulată »Nu se cuvîne«. cetite la înțeles.

Micul Traian Moga cu violina, iar tinerul I. Țințiu, cu cântece potrivite au ținut să ne distreze. A plăcut mult mititica Vasilica Niculescu cu o declamație predată în trei limbi. Bun a fost și G. Coleșianu cu o poezioară, predată cu destul simț.

Împărțite 12 broșurele între participanți și dl Poponea mulțumind publicului și debutanților, invită la ședința din 27 August n. c. »Călătorul«.

Mai nou.

La încheierea foaiei primim următoarele știri:

Din incredințarea alegătorilor, mai mulți fruntași din Săliște au convocat la o adunare pe alegătorii și poporul din cercul electoral al Cristianului, care să va ținea Duminecă în 17/30 Aug. c. la 2 ore d. a. în piața Săliștei. Vor vorbi între alții și iubii deputați Dr. A. Vaida și Dr. I. Maniu.

Comitetul adm. comitatens din Aiud a suspendat consilul comunal al Blajului.

lui, alcătuit din Români. În Blaj e mare fierbere din pricina aceasta.

Reuniunea rom. de agric. din Sibiu aranjează o espoziție de vite (a 18 a) Duminecă, în 6 Sept. c. în Șura-mare. Să admit vitele economilor din comunele: Șura-mare, Slimnic, Hamba, Gușterița, Bungard, Șura-mică și Turnișor. Amănunte în nrul viitor.

Duminecă a bătuit în Constantinopol, în mahalaua Mehemed, un foc îngrozitor, cum mai rar. Au ars 30 de ulițe, cu vre-o 2400 de case. Casele au fost toate de lemn și îndesuite. Vre-o 20 mii oameni, aproape toți Turci, sunt fără adăpost. Focul numai așa s'a putut opri, că s'au stricat casele din câteva ulițe înainte. Mulți oameni au perit în flacări.

Societatea de teatru.

Adunarea în Oravița.

Societatea pentru fond de teatru român este a doua însoțire culturală mare a noastră, care urmează îndată după »Asociațiune«. Scopul ei este înjghebairea teatrului românesc, respective adunarea de fonduri și căutarea mijloacelor de lipsă spre acest scop. Societatea e veche, iar în timpul din urmă a luat un avânt îmbucurător. An de an ea înaintează, sporește în mijloace materiale și să apropie tot mai mult de ținta ei. În privința aceasta e vrednic de laudă comitetul, care conduce însoțirea cu mult tact și grije. Scaunul comitetului e în Brașov, în frunte cu viceprezidentul, Virgil Oniș. Postul de prezident e încă vacant dela moartea prezidentului ei, Iosif Vulcan.

Însoțirea de teatru, ca și »Asociațiunea« își ține adunările generale an de an în locuri deosebite și cari sunt împreunate cu serbări frumoase. Anul acesta adunarea să ține în Oravița, acum Vineri și Sâmbătă în 28 și 29 Aug. c. Convocarea și programul adunării l-am publicat în nrul trecut.

Pe când cetitorilor noștri le sosește »Foaia Poporului«, adunarea va fi pe sfârșite. Raport despre ea vom da în nrul viitor.

FOITA.

Strugur ce grăește, măr ce zimbește, persecă ce clopotește.

— Poveste, trad. de Ioan Murășanu, inv. —

A fost, ce-a fost, că de n'ar fi fost nu s'ar povesti. Pe când ziua să făcea noapte și sara să făcea dimineață, peatunci trăia un împărat mare și puternic, numit Spaima, căci toți împărații să temeau de el că de foc. Împăratul acesta avea trei fete. Pe cea mai mare o chema Lună, pe cea mijlocie Luceafăr, ear pe cea mică Steluța. El avea obiceiul, că de câte ori mergea la vre-un târg, totdeauna le aducea la fete câte ceva, ca să le causeze o bucurie oare care, fiind-că le iubea mult. Dar totuși parcă cătră Steluța, fata cea mai mică, avea mai multă atragere, ar fi voit să-i facă mai multe plăceri, dar nu era în stare ai face nimică pe voe, fiind-că li cerea tot așa nește lucruri pe cari nu putea să i-le procure. Odată împăratul plecând earăși la târg zisă: »Ce să vă aduc puinul târgului, fetelor?« Luna zisă

Mie să-mi aduci haine de aur. Luceafărul zise, că ei să-i aducă haine de argint, ear Steluța zise cătră împăratul, că ei altceva nu-i trăbuie să-i aducă, numai »Strugur ce grăește, măr ce zimbește și persecă ce clopotește«.

La auzul acestora împăratul să supără tare. Știa că la Steluța nici acuma nu-i va putea împlini cererea. Să cugetă că fata aceasta, care-i era mai plăcută și mai frumoasă, îl va neferici și-i va zădărnici planurile. Căci împăratul avea de gând ca pe celea două fete mai mari să le mărite afară de împărăția lui, ear pe cea mai mică să o mărite după un făt frumos, care să rămână împărat în locul lui. Dar Steluța nici nu vrea să știe de prinți, de măritat. Toți căți veneau la ei o pețeau numai pe Steluța. Ea și dela pețitori așa nește lucruri cerea, încât nu era cu putință de împlinit. Și așa tatăl său să luă de-o grijă.

După-ce împăratul ajunsă în târg, cumpără celea de lipsă pentru casă, apoi la celea două fete mai mari le cumpără haine de aur și de argint, dar la cea mai mică, ori cât a umblat ori cât a întreat de toți și toate, nime nu-i știa spune că oare ieste în întregă lumea ce a zis fata, nu, cu toate că ș-ar fi dat și

jumătate din împărăție, numai să-i fi putut împlini cererea. Atunci împăratul începu a plânge ca un copil. »Să fi blăstămat, strugur ce grăești și nu-mi spui unde ești.« »Să te uști din rădăcină măr ce zimbești, și nu mă compătimești. Să amuțăști piersacă ce clopotești și nu-mi dai de știre unde ești«, caci dela voi atărnă nefericirea odorului meu, a Steluții. Astfeliu blăstăma împăratul în amărăciunea lui. Apoi să sui în hinteu și porni cătră casă. Pe drum cu toate că hinteul era tras de niște cai, cari ar fi fost în stare să sară în stele, să îngodă într-o mocirlă, ear caili nu l mai putură mișca din loc. Mulțimea alergă îndată într'ajutor dar îndesert. Nu puteau nici mișca din loc căleasa, par-că ar fi prins rădăcini. Împăratul și-a fost pierdut toată nădejdea de-a mai putea eși din mocirlă, când de odată merse pe acolo un purcel slab, urît și-i zisă: »Împărate! dacă-mi dai mie pe Steluța eu te scot din noroiu«. Ce era să facă? Vrând nevrând îi făgădui fata. Atunci purcelul își vârî botul sub osia călesei și cât ai bate în palmi o aruncă afară cu cai cu tot. Apoi își luă adio dela împăratul zicând, că în scurt timp va merge după fată. (Va urma.)

Despre starea societății.

În vederea adunării generale, comitetul societății a ținut o ședință, în care s'au prezentat și examinat deosebitele rapoarte ce au să se arete adunării.

Din aceste să vede între altele, că averea societății cu ziua de 30 Iunie 1908 constă din cor. 290,739.84 în bani gata și cor. 143,574 în hârtii de preț, la o altă cor. 434,313.84. Asămănând starea aceasta cu starea averii la 30 Iunie 1907 (cor. 409,419.91) reieșe, că în cursul ultimului an administrativ averea societății, deși s'au cheltuit cor. 12,070.93 pentru scopuri culturale și cheltueli administrative, a crescut cu cor. 24,898.93.

Din hotărârile luate în aseastă ședință mai pomenim, că comitetul societății a angajat pe dl A. Bănuțiu, care a absolvat anul acesta conservatorul din București, de director artistic al societății în mod provizor pe un an, cu o leafă anuală de 2400 cor., 400 cor. bani de cvartir și cheltueli de drum pentru călătoriile, ce le va întreprinde în interesul societății pentru înaintarea mișcării teatrale în ținuturile românești din Ardeal și Țara ungherească.

Iată un pas și o hotărâre binechibzuită a comitetului, fiind și persoana bine aleasă, deoarece dl Bănuțiu e cunoscut ca un tînăr talentat și zelos.

Roada și starea sămănăturilor.

Din rapoartele sosite la ministerul de agricultură din Bpesta, până în 15 August c. să vede, că roada anului acestuia nu este așa slabă, cum să presupunea pe vremea secetii. Singur de nutreț e lipsă, dar câmpiile în urma ploilor înviorându-se, dau pășune multumitoare.

Raportul ministrului, cu ziua de 15 August c. zice următoarele:

Din datele mai noue, câștigate pe urma treieratului, (îmblătitudinii) să vede că aproape pretutindeni bucatele sunt frumoase și grele. Sunt puține ținuturile unde roada a rămas submijlocie. În ce privește calitatea ea a întrecut mai pretutindeni așteptările, nu însă și roada paielor, care este puțin multumitoare. Grâul, săcara și orzul sunt multumitoare pretutindeni; numai ovășul nu corăspunde în privința calității.

Plantele de săpat s'au tocmit foarte mult în săptămânile din urmă; singur roada cartofilor (crumpenelor) are să fie mult mai slabă decât în anul trecut.

Rezultatele roadei sunt prețuite la 15 August astfel:

	Măși metriche în 1908.	Măși metriche în 1907.
Grâu . . .	39.45 milioane	32.80 milioane
Săcară . . .	12.04 „	10.69 „
Orz . . .	12.23 „	13.73 „
Ovăș . . .	10.26 „	11.54 „
Cucuruz . . .	38.57 „	39.53 „
Cartofi . . .	36.14 „	48.49 „

Plantele de grădină târzii au început să se desvolte de nou în urma ploilor, urmând și pe mai departe timp bun, ele să pot mult tocmi.

Fasolea și celelalte păstăioase dau roadă slabă din cauza secetii.

Varza în multe locuri s'a recules destul de bine.

Plantele de nutreț, trifoiul și luferna, promit o roadă mult mai îmbelșugată, decât ceea ce a fost la a doua cositură.

Livezile s'au îmbunătățit mult în urma ploilor. Otăvile să desvolte multumitor, mai cu seamă în părțile ardelen.

Viile prosperează în urma ploilor. Pe unele locuri este de dorit timp călduros pentru desvoltarea favorabilă și îndulcirea strugurilor. În unele locuri grindina a făcut mari stricăciuni. Rода promise a fi mijlocie, în unele locuri și mai bună.

Pomilor le-au fost priincioase ploile și timpul răcoros, dar vânturile și grindina au scuturat și stricat de nou multe poame. Prunele, nucile și merele vor da roadă destul de bună, pe alocurea și persecile de toamnă și perele vor da roadă îndestulătoare.

Cânepa a rămas scurtă, dar subțire. Inul e slab. Hemeiul va da o roadă bună.

Nizuințele și starea „Asociațiunii”.

— Extras din Raportul anual al comitetului. —

(Urmare.)

Bibliotecile populare. Numărul bibliotecilor față de numărul agenturilor e mult mai îmbucurător. Conform rapoartelor generale, primite dela directorii despărțămintelor, numărul total al bibliotecilor e de 230. Cele mai multe biblioteci le au următoarele despărțăminte: Agnita, Bistrița, Blaj, Brașov, Cluj, Orade, Săliște, Sebeș, Șimleu și Timișoara.

Secțiunile științifice literare, hotărând să publice în viitor mai multe broșuri din Biblioteca populară a „Asociațiunii”, cari în cea mai mare parte să vor împărți gratuit despărțămintelor, sperăm că numărul bibliotecilor va crește mereu.

Prelegerile Prelegerile populare, ținute în cursul anului trecut, cum s'a amintit, fac partea cea mai însemnată a activității despărțămintelor noastre. Comitetul central, pentru a înlesni ținerea prelegerilor la sate, în cursul anului 1907, a împărțit următoarelor despărțăminte câte 100 cor.: Blaj, Brad, Brașov, Dobra, Mercurea, Orăștie, Sebeș, Șimleu și Turda, despărțământului Orade 200 cor., desp. Hăteș 50 cor. și desp. Oravița 20 cor. Tot din bugetul prelegerilor populare s'au plătit 82 cor. cheltuelile de drum ale dlui V. C. Osvadă, care, din încredințarea comitetului central, a inițiat înființarea unor tovărășii în Bran.

Cele mai multe despărțăminte, în cursul anului trecut, au dat o deosebită atențiune prelegerilor populare. Numărul total al acestora e de 341, prin urmare îndoit așa de mare ca în 1906, când în total s'au ținut 165 de prelegeri. Unele dintre despărțăminte (Brașov, Oravița etc.) au împărțit între popor, cu ocazia prelegerilor populare, semințe, pomișori etc., iar altele diferite broșuri folositoare.

Subiectele prelegerilor deasemenea au fost bine alese, urmărind în cea mai mare parte a lor treburi practice. Astfel dintre 341 de prelegeri, în 158, adecă aproape în jumătate din întregul prelegerilor, s'au tratat trebi economice.

Insuflețirea pentru ținerea prelegerilor populare crește din an în an;

aceste mai ales în anul curent au luat un avânt îmbucurător.

Unele dintre despărțăminte raportează că nu au conferențieri cu o pregătire specială și cer conferențieri din centru. În anul trecut despărțământul Brașov a propus să se angajeze un specialist care să cutreere despărțămintele, rând pe rând, iar în anul acesta secția economică a făcut aceeaș propunere comitetului central. Comitetul să va și îngriji să găsească mijloacele materiale necesare, ca să angajeze, în serviciul „Asociațiunii”, un agronom, care să fie conferențierul permanent al ei și să fie și un îndrumător pentru înființarea însoțirilor de tot felul.

Secțiunile științifice-literare au hotărât să pregătească fiecare câte o prelegere model cu diapozitive, pentru care scop s'a și votat o sumă de 600 cor. Și aceste prelegeri vor contribui la ținerea mai cu înlesnire a prelegerilor, mai ales în acele despărțăminte cari au deja schiopticon.

Secțiunile științifice-literare. Momentele mai însemnate din activitatea secțiunilor sunt următoarele: S'a întregit secția școlară, alegându să membru ordinar dl Dr. I. Borcia, și s'a primit dimisia dlui Iuliu Marțian, membru corespondent în secțiunea istorică, și a dlui Dr. I. Olariu, membru ordinar în secția școlară. S'a decis publicarea din partea „Asociațiunii” a unei colecții de 114 descântece din Bănat, culese de dl Enea Hodoș; s'a hotărât a să scoate revista „Transilvania” cu material științific-literar de patru sau șase ori la an cu colaborarea secțiunilor; dl Dr. Ioan Rațiu a gătat lucrarea „Viața și activitatea lui Al. Papiu Ilarian”; dl-nii Silvestru Moldovan și N. Togan au gătat lucrarea: „Dicționarul numirilor de localități cu populațiune română de pe teritoriul statului ungar”, care va apărea încă în cursul acestui an; s'a făcut un premiu de 100 cor. pentru cel mai bun Abecedar pentru analfabeți; secția școlară va publica, în „Biblioteca populară”, mai multe broșuri pentru tineret; s'a recomandat comitetului central angajarea unui agronom care să țină prelegeri în despărțămintele „Asociațiunii”; fiecare secție a promis că va pregăti câte o prelegere populară cu diapozitive. Dintre lucrările mai mari, cu cari să ocupă secțiile, amintim: adunarea nomenclaturii populare referitoare la car, plug și răsboiul de țesut. Premiul „Andrieu Mureșanu” nu s'a împărțit.

Din cele înșirate, Onorata adunare generală să poate convinge că secțiile științifice-literare ale „Asociațiunii” desfășură o activitate destul de îmbucurătoare.

Secțiunea școlară, din încredințarea comitetului central, s'a ocupat și cu deciziunea adunării generale din anul trecut de a studia mijloacele prin cari s'ar putea ajuta școalele populare. Secțiunea raportează că „Asociațiunea”, nedispunând de mijloacele materiale necesare, nu poate veni materialicește în ajutorul școalelor, dar, prin organele sale, va îndemna poporul la și mai mari jertfe pentru susținerea școalelor confessionale.

(Va urma.)

Sfaturi doctorești.

III.

Vom vorbi despre un al doilea obicei rău. Românul e bogat în obiceiuri rele.

E cunoscut și știut de toți, că copilul mic în anul prim al vieții — mai bine să desvoaltă, dacă e hrănit la pieptul mamei sale. Așa e făcut stomacul lui, ca să fie hrănit cu laptele mamei sale, care e un lapte suptire apăsător, aproape fără grăsime și de o dulceață plăcută gurii copilului.

E de tot firesc lucru, ca copii în cele 7—8 luni dintâiu să nu capete alte mâncări decât laptele mamei lor. Cu toate acestea ce vedem? Mame, de altfel cuminte și cari își iubesc copii ca sufletul lor, îmbie mititei cu tot felul de bunețe, potrivite numai pentru cei mari. Le dă zamă acră, zupă grasă, mămăligă, pâne, fără să se gândească, că stomacul copiilor nu suferă acreală, nu poate birui grăsimea, nici mămăliga, nici pânea. Un mic presimț au ele, că gura și stomacul copilului încă nu poate birui toate bucatele. De aceea, pânea bunăoară, mai întâiu o dămică și o moaie bine în gura proprie și numai după aceea o dau copilului. Ochi au și nu văd, dar au sâmbul, că din gura copilului lipsesc dinții, cari să dămică pânea, și lipsește scuipatul, care să moaie și să facă lunecoasă bucatele uscate și vârtoase.

Bucatele nepotrivite supără mult gingeile copilului mic, cele vârtoase și uscate zgărie pelița de pe ceriul gurii și gât; gingeile și pelița gurii sânt foarte subțiri și simțitoare. De aci urmează apoi felurite boale de gură, împreunate cu mari dureri pentru copil și cu multă supărare și neodihnă pentru mama copilului.

Indoit de simțitoare e pelița stomacului, care neputând birui bucatele vârtoase, să bolnăvește așa de rău, că nu mai poate suferi nici țâța, cum o sugă așa o și varsă. Boala stomacului trece cu vremea și asupra mașelor, cari la copii mici sânt din cale afară subțiri și gingașe.

Un stomac bolnav nu mai mistuie cum să cade, ba — cum s'a mai zis

— varsă țâța cum o sugă; mașele bolnave nu mai dau răgaz laptelui, prelucrat în stomac, ca să treacă în sânge. Urdinări dureroase și fără sfârșit sunt urmarea îmbolnăvirii mașelor.

Trupul astorfel de copii nu mai capătă hrana trebuincioasă, slăbește și să ofilește văzând cu ochii, până ce în o bună dimineață adoarme pentru totdeauna.

Iată! unde duce obiceiul rău a ședeia la masă cu copil mic în brațe și a-l îmbia cu bucate ce sunt potrivite numai pentru cei mari.

E un adevăr dureros, că cei mai mulți copii mici cad jertfă acestui obicei rău. Mii și mii de copii pier din neprițeperea părinților, cari în dragostea lor nemărginită, le dau tot felul de mâncări, — fără a să cugeta, că ce e potrivit pentru cei mari, numai arare-ori să potrivește și pentru cei mici.

Așadară în cele 7—8 luni dintâiu nu dați copiilor de cât să sugă. Dacă cumva să nimerește, că copilul împlinește 7—8 luni în timp de vară, așteptați încă vre o două luni, de oarece în căldurile verii mâncările obicinuite copilului sunt îndoite de primejdioase.

În luna a 7-a sau a 8-a să poate da copilului puțin lapte de vacă, mai târziu să poate îmbia cu puțină zupă, curățită de grăsime, și mai târziu apoi câte un ou, fiert moale. În anul al doilea, târziu de tot, când gura copilului are aproape toți dinții și măselele, să poate da și altfel de mâncare.

Părinții, cari vor da ascultare acestor sfaturi, nu să vor căi. Vor fi lipsiți de multe boale în casă și vor fi scutiți de multele dureri împreunate cu pierderea copiilor.

Dr. I. Beu.

Societatea „VULTURUL“.

(Urmare și fine).

III. Modul de activitate.

Acest program împreună cu prospectele de fondare l-am expedat tuturor institutelor românești din patrie, l-am distribuit inteligenței din jur, și rugăm pe adresați, că cu binevoiență și interes să le primească.

Scopul nostru e pe de-o parte să câștigăm dela toți adresații vre-o 10—20

să-ți schimbi meseria, că uite, nu merge de loc. De ce nu te faci și tu hamal (care încarcă și duce poveri)? Iacă vecinul nostru Grosanu, e hamal la port și nu se întoarce acasă într'amurg în sicce zi fără de pită la subsoară pentru copii!

— Bine muere, să mai cerc și cu hamalăcu... Numai o să vezi că n'am să scot nici din meseria asta cu ce să vă ostoesc nevoia zilnică... Când să leagă soarta rea de om, te sbați în ghiarele ei ca peștele în mreje, până ce-ți dai duhul.

*

A doua zi Nea Sărăcilă, cât simți burdăhanul ferestruice casei încălzit de o rază de soare, desprinse un crâmpei de funie de de teiu, întinsă din vremei mai bune între horn și peretele din fund al camărei, de se punea pe el când era ce să se atârne, și se duse la port cu funea cruce pe piept și se băgă între hamalii, cari așteptau mușterii.

Cum îl văzură hamalii, nu mai stinchea din hohote:

— Ha, ha, ha! Nea Sărăcilă hamal!

acții, dar mai cu seamă să facem reclamă produselor noastre, să aflăm aderenți la ideile noastre și persoane, cu cari putem intra în legătură comercială, în fine piețe de vânzare la produsele noastre.

Avem în cerc preste 150 familii inteligente, diplomați, preoți, învățători, comercianți și pensionați, apoi un număr însemnat de economi isteți și vărsați în afacerile industriei casnice și în comerț, dintre aceste persoane vom aplica pe aceia, cari poartă interes pentru afacerile noastre.

Dar mai ales învățători, comercianți și industriași vor purta afacerile, căci toate așezămintele contemplate vor să fie școli pentru ramurile de ocupațiune indicate în firmă.

În fine notăm, că deși sunt toate lucrările noastre rentabile, dar pretind o deosebită grijă și soliditate, vom introduce toate ramurile de operațiune după cercetări fundamentale, conferențe cu bărbați de facultate, și vom exclude din operațiunile noastre orice planuri și întreprinderi aventurioase și extravagante, căutând, ca toate operațiunile noastre să fie reale și solide, căci astfel vom câștiga încrederea clientelei noastre, și vom evita pierderile, cari provin din afaceri nesocotite și ireale.

Ca încheiere rugăm pe toți adresații, să ne vină într'un ajutor cu sprijinul lor material și moral la întreprinderea noastră, ca să putem desvolta instituțiunea contemplată, a cărei exemple în apus sunt focularele bunei stări și a propășirii culturale.

Maria-Radna în 8 Iunie 1908.

Vă salută cu dragoste națională pentru Fondatorii societății „Vulturul“ în Maria-Radna

Dr. Vasile Avramescu.

SFATURI.

Să tăiem patele de așternut. În anii când avem paie puține, ca și în anul acesta, putem să economizăm foarte mult prin aceea, că paiele nu le așternem întregi, ci le tăiem cu mașina de tăiat nutreț. Paiele mărunțite sug mai repede și mai bine zama gunoierului și

— Să știți că-ți umflă sacul cu grâu ca vântul pana, numai dacă alt hamal o duce grăul, iar el sacul gol! ha! ha! ha!

— Cu mâinile și picioarele lui ca rischitorile și slab de se clătină ca foaia de plop, nu-și mai desleagă el dela piept curmeiul de teiu ca să lege sarcinile!

Și tot așa și tot așa!...

Unul câte unul, hamalii fură luați de neguțatori și corăbieri și rămase singur singurel numai Nea Sărăcilă. Acum era soarele de trei sulți dela sprințeană cerului, când iacă trece pe lângă Sărăcilă, jupân Imbuibatul, care cunoștea de mult timp pe bietul muncitor.

— Ce faci tu aci, mă Sărăcilă?

— Ce să fac jupâne? aștept, doar mi-o trimite soarta vre-o slujbă de hamal.

— Glumești mă? Tu, hamal?

— Păi! scaunul domnesc nu-i slobod pentru mine, jupâne. Mă făcu, zău, hamal, că am o foame lungă de trei coți, și dintr'însa trag cu toți dinții șase copii, ca câni;

VESELIA.

— Foia glumească a „Foil Poporului“.

Nea Sărăcilă.

De Nea Sărăcilă se ținea nevoia grasă. Câtă foame, câtă goliciune era în casa lui, nu atârna fire de trestie la strașina casei lui! D'apoi șase copii, unul după altul, la rând ca țevile dela naiu, cari plâneau? Și unde pui bătăile ca pe tobă ca să tacă. Adevărat iad casa lui Sărăcilă! Să-ți astupi urechile, numai să nu auzi certele, chiotele și jalea plodanilor după o bucățică de pită. Ba să-ți astupi zău și ochii, să nu faci bătăături, isbiți de păreții goi, de lavițele ciotoroase și fără de velințe, ori de oasele răsărite ale feței lui Nea Sărăcilă și a bieteii lui muieri. Mâinile lui cărlige lungi de fântână, iar sdrențuitele haine pe trupurile lor, ca momăile de speriat vrăbiile în lanurile de holde.

— Iar nu găsiți de lucru omule? zise muieră într'o seară, lui Sărăcilă, Mai cearcă

grajdui stă svântat, ceea ce și pentru vite e foarte sănătos. Dar paiele mărunțite se și amestecă mai bine cu gunoiul vitelor și se produce gunoi de o calitate cu mult mai bună. Astfel de gunoi se scoate mai ușor din grajd, mai ușor sa poate încărcă pe trăsură și resfira pe holdă, deoarece paiele mărunțite nu-l leagă laolaltă ca paiele întregi. E drept, că dacă folosim pentru așternut paie mărunțite, se produce o cantitate mai mică de gunoi, însă gunotul acesta se descompune mai în grabă și pentru aceea și efectul gunoiului e mai mare.

>Ec.<

NOUȚĂȚI.

Spărtură în autonomia bisericii. Ni să scriu următoarele: În Nr. 30 al »Foaii Poporului«, dă învățătorul Ioan Miclăuș, din Săliște o declarație, în care încearcă să se scize, că nu el este persoana cu pricina și este nedumerit să aștepte, că cine este și la ce persoană să refer învinuirile?

Este astăzi destul de cunoscut, că Miclăuș ca să-și asigure postul său definitiv în Săliște, a mijlocit ca organele statului (comisia administrativă) să-l întărească definitiv fără ca săliștenii să aibă ocazie și drept, ca pe baza concursului să-l aleagă, ceea ce a stîrbit autonomia bisericii.

Ministrul, prin ordinația sosită scaunului școlar, a nimicit numirea definitivă și volnică a învățătorului, dând voie liberă ca Săliștenii să-și aleagă pe cine le place.

Naiv poate fi acela, care mai crede scuzelor lui Miclăuș, și că comisia administrativă din senin la instituit definitiv.

Vindecarea racului. Un vestit medic din Londra Dr. I. Bell a descoperit un nou metod pentru vindecarea racului.

La o întrunire publică a luat asupra-și însărcinarea de a vindeca zece bolnavi de rac de a căror viață deja medicii au abzis. S'a primit propunerea și de mirare, după câteva zile s'a și văzut deja o îmbunătățire simțitoare la bolnavi. Metodul lui Bell este a ține o dietă. Bolnavilor le este oprit a lua orice mâncare caldă, ci numai salată, unt și ouă și caș, apoi apă și aier curat. Au rol însemnat și ouele de furnici, cari nimicesc să mănța racului. Metoda nouă se zice că ar face adevărate minuni.

Cioenirea de trenuri la Soboslo. Cetitorii nostri își vor aduce aminte, că în Iulie c. un tren de persoane, venind dela Dobrișin, s'a cioenit cu un tren de marfă la stația Hajdu-Soboslo și au murit doi oameni și au fost mulți răniți. În nr. 28 am dat chi-

dintr'o tureată veche... Mașele ghiorăe la tot neamul meu și doar-doar să se mănânce unele pe altele... Hei, d-ta, care ai de toate berechet, habar n'ai de nevoia omului...

— Laudă domnului, Nea Sărăcilă, mi-a mers bine în toate, și de unde acum 20 de ani n'aveam para chioară, acum am ocine, case și corăbii... Ce să faci, Sărăcilă? De când fi lumea, au fost și o să fie: la unul nevoie și la altul bună voie, că omul să naște fiecare cu soarta lui.

— Soarta mea jupâne, nici Scaratki, cu toata lungimea colților lui, n'o poate mistui.

— Mi-s'a făcut milă de tine, Nea Sărăcilă, și deoarece te făcuși hamal, o să-ți dau eu o slujbă pe ziua de astăzi. O să-ți dau de dus o sarcină mai potrivită cu umerii tăi. Dute până la Soarta mea, la palatul ei, și-i spune multe închinăciuni dela jupân Imbuiatul și că-i mulțamește de toate bunurile ce-i trimite. Iacă mă, pentru osteneala ta, zece gaibeni tăărești.

(Va urma.)

pul acestei nenorociri. S'a introdus atunci cercetarea și acum s'a constatat, că nenorocirea s'a întâmplat din negrija a doi păzitori, cari au fost arestați încă atunci. Cu toate aceste, judele de instrucție dela tribunal, face cercetare și în altă direcție.

Furt interesant. De pe moșia unui proprietar, Kovács din jurul Kecskemétului au furat în una din nopțile trecute nește hoși mulți cucuruzi, anume din cucuruzaștini, cu tuleul. Hoșii, ca să văză, au dus cu sine lampioane de hârtie în diferite colori și cu aceasta au avut noroc. Anume dela casa păstorului i-au văzut, dar n'au cutezat să se apropie de ei, crezând că sunt strigoi.

Moștenirea Aradului. Ioan Weitzer, întemeietorul fabricii de vagoane dela Arad, a lăsat la moarte orașului Arad o avere de 2 milioane cor. cu condiția, ca orașul să dea văduvei lui câte 25 mii cor pe an. Acum văduva e murit lângă Graz și așa moștenirea e liberă.

Dela seminarul archid. din Sibiu. Conzistorul archidiecezan gr.-or. din pricina, că reparaturile dela seminar nu sunt gata, face cunoscute următoarele:

Examenele dela începutul anului școlar, anume ce'e de emendare, supletorii și private, se încep Mercuri, în 27 August (9 Septembrie) 1908, dimineața la oarele 8.

Inscrierile elevilor de nou primiți, fie în secțiunea teologică, fie în cea pedagogică, se încep Luni, în 1/14 Septembrie 1908.

Urcarea salariului inv. Poporul gr. cat. din comuna Năsal (comit. Solnoc-Dăbâca) a urcat plata învățătorului la suma cerută de lege. Acest popor este cu atât mai vrednic de laudă, cu cât e sărac și salariul urcat îl va plăti din arunc. Vrednic de laudă este însă și părintele lor, Iosif Filipan, care i-a îndemnat la acest pas și a oferit din al său pe fiecare an câte 40 cor. — Vrednici oamenii!

Furtuna urlașă, care a bătuit Dumineca trecută, în 16 Aug. c. pe la Sibiu, și-a făcut calea și mai departe, făcând pustiiri și pagube grozave. Astfel Duminecă sara pe la 7^{1/2} oare a ajuns cu grindină și pe la comunele Vurpăr, Tichindeal, Marpod, Nochrich, Alțina, Săsăuș etc. nimicind toată roada de cucuruz, ovăz, legumi etc. descoperind case și răsturnând arbori din rădăcină. De furtună au suferit și satele Hozman și Fofeldea, dar mai groznic s'a descărcat asupra comunei Marpod. Aici a trântit la pământ case și șuri... stăva de cai a apucat-o furtuna pe câmp lângă sat... 40 de cai s'au găsit morți în șanțurile de pe lângă drum, vreo 20 morți i-a dus râul Hărtibaci până pe la Cașolț și Mohu. La vre-o 150 nu li-s'a dat încă de urmă, oamenii li caută prin toate satele.

Asemenea pagube a făcut în Felner, Bărcut etc. nimicind câmpurile. Din Bărcut ni să scriu următoarele:

Duminecă în 16 c. pela 9 ore seara a venit o furtună foarte puternică, care am întrebat oameni decâte 60 ani și au zis, că așa furtună ca asta n'au pomenit, o furtună, care ne-au nimicit cu totul. O oră și mai bine a durat grindina cu ploie și vânt puternic, care credeam că doboară casele pe noi. Numai în heiuri ni sau făcut pagube de câte 30 și 40 fl. cel puțin, grădinile erau împodobite cu tot felu de poame, mai ales prune au fost foarte multe, acușia și pomii sunt zdrobiți și din rădăcini smulși. Altă pagubă mai mare e în cucuruz, ovese, trifoiuri, erburi, cari sunt cu totul nimicite. Noi bărcutenii am cules cucufozu, am secerat ovesele înainte de vreme, noi putem zice că mai avem să facem întorsu și semănatu, că încolo navem că în alți ani să culegem cucuruz, să adunăm fasole, și altele. În sat unde te uitai în rândul care stă cu fața către sfințit, toate ferestile au fost stricate. — Dumitru Stăngu.

Cu o zi înainte, Sâmbătă, în 15 Aug. c. a bătuit, pe la 4^{1/2} oare sara o furtună grozavă cu grindină pe la Răhău și împrejurime.

Grindina a fost de mărimea nucilor, cum oameni bătrâni de 75 - 80 ani n'au mai pomenit, și a nimicit viile în comunele: Răhău, Petrișalău, Sebeșel, Săsciori, Cacova și parte în Călnic. Sămănăturile, ce mai erau pe câmp: ovăz, erburile măiestrite, legumile (fasolea, varza etc.) au fost turtite cu desăvârșire. Oamenii pretotindenea sunt întristați și des-nădăjduși.

— Asemenea a fost viforuri mari în comitatul Hunedoarei. Fulgerul a trăznit în mai multe sate. În Hunedoara grindina a stricat ferestile și coperișele de casă. În Călan vântul a răsturnat 4 case. Intre Călan și Baci a fost stricată de apă linia ferată. ș. a. A fost grindină și vreme tare și în comitatul Timiș și în alte părți ale Ungariei.

Cea dintău foale românească în Macedonia, în urma libertăților constituționale date în Turcia, va eși zilele aceste. Numele îi va fi »Deșteptarea« și va eși de trei ori pe săptămână.

Redactorul ei va fi N. Bațaria, un scriitor bun macedo-român. Foaiă va eși în Salonic.

Casă orășănească euprinsă. Orașul Neutra (Ungaria nordică) a fost improceuat de un deregător dela o bancă pentru 800 cor. Deregătorul a câștigat procesul, dar orașul neplătind banii, la cererea deregătorului un executor a cuprins casele Wertheimiane ale orașului. Deregătorul a declarat, că de nu va primi în curând banii, va cere licitația contra orașului.

O cerere a Șvabilor din Liebling. Intre localitățile ale căror nume a fost schimbat în unguresc este și comuna Liebling, care a fost schimbat în Lutherfalva. Șvabii de acolo au cerut să nu se schimbe numele satului, fiind acesta istoric. În rugare ei spun, că baronul Vécsey, când strămoșii lor au fost colonizați le-a zis: »Die Protestanten sind meine Lieblinge« (Protestanții sunt favoriții mei) și a cerut să fie numit așa și satul »Liebling«. — E de temut însă, că cererea Șvabilor nu va fi ascultată. Alte timpuri erau pe vremea colonizării lor și altele sunt acum.

De-ale Bosniei. De mai multe ori s'a ivit prin foi știrea, că Bosniei și Herțegovinei îi să va da constituție cu parlament etc. Acum, din prilejul noiei constituții a Turciei, iarăș s'au ivit știri despre acest lucru, dar să vede, că Bosnia este departe de constituție. Anume din Seraievo să scrie, că Bosnia va căpăta constituție, dar nu acum. Pentru acum e în combinație un plan de a da un fel de autonomie pentru întruniri locale, în cari să se desbată afaceri locale, economice. Dar nici pentru aceste nu e gata planul.

Despărțământul Sibiiu al »Asociațiunii«. Agentura dela Ocna Sibiiului, aparținătoare acestui despărțământ și condusă de senatorul Nicolae Albu a înscris în acel oraș următorii membrii: Marcu Jantea, paroh, membru ordinar. Iar de membrii ajutători pe Savu Radu, Savu Avram, Miron Bibu, Manase Ciungar, învățători, Simion Tudor, Nicolae Aibu, senior, Nicolae Petru și Nicolae Oprișor, plugari.

Monografia Sălajului. Cum am amintit, din prilejul adunării »Asociațiunii« în Simleu, a ieșit o monografie (descriere) voluminoasă asupra Sălajului, alcătuită cu ajutorul câtorva bărbați fruntași din Sălaj, de dnii Dr. Dion. Stoica și I. P. Lazar. Cartea a fost prezentată »Asociațiunii« în prima ședință. Deși autorilor le-a stat la îndemână vreme scurtă, totuș cartea a eșit mare, de 323 pag. împodobită cu multe ilustrații, biserici, porturi, diferite vederi etc. și cu o schiță de hartă. Cartea cuprinde date din trecutul Sălajului, apoi date despre biserici, școale, despre starea comunelor, date etnografice (despre popor), bărbații fruntași ai Sălajului, așezăminte culturale etc. cu un cuvânt tot ce avem să știm despre Sălaj, până acum puțin descris. Autorii ei sunt vrednici de toată lauda. Prețul e 4 cor.

Cununii. Iulia Neagoe și Constantin Dimian își vor serba cununia în 24 August (6 Septembrie) 1908 în Petrovasela, (comitatul Torontalului).

— Mariți Curta și Adreiu Pora își celebrează cununia în 30 August n. 1908, la 3 ore p. m. în biserica gr.-or. din Bundorf.

Carte oprită. Ministrul de culte și instrucțiune publică a oprit manualul: »Cunoștințe din constituția patriei și din drepturile și datorințele cetățenești«, de Ioan Popovici, din toate școlile românești.

Conzistorul plenar. »Unirea« scrie: La ședința conzistorului plenar ținută la 15 Aug. n. 1908 au luat parte dintre purtătorii oficiilor protopopești următorii: Ioan Maior (Aiud), Iosif Lita (Biia), George Bărbat (Blaj), Ștefan Șandor (Odorh-ii), Alesandru Târnavan (Pogăceaua), Arion M. Popa (Reghin), Iuliu M. Montani (Roșia), Artemiu Boer (Trei-scaune), Iosif Costin (Turda) și vicarul Făgărașului Iacob Macaveiu. În ședința aceasta s'au conferit 4 ștendii Vanceane, s'au primit 132 alumni în Seminarul Junimei române greco-catolice ștudioase în Blaj, 66 fetițe în Internatul Vancean. S'au primit 14 teologi: George Dănilă (pentru Seminarul Central din Budapesta), apoi în fundațiunea Seminarului arhidiecezan: Ioan Codrea, Nicolae Vescan, Augustin Podoabă, Ioan Pop, Emilian Cosma, Ioan Roman, Ioan Fătu, Vasile Dancu, Alesandru Andrea, Vasile Rus, Teodor Groza, Enea Ramonțian și Eugen Mera. — Tot în aceasta ședință s'au constatat ștendii vacante, cari se curentează.

Concurs de ștendii. În »Unirea« să publică cu termin până la 20 Sept. c. ștendiiile vacante din 24 de fundațiuni administrate de Conzistorul arhidiecezan din Blaj, unde au să se adreseze și cererile, cu documentele recerute.

Flueratul e oprit nu numai în biserică, ci și locomotivelor (mașinelor) dela trenuri. O ordinațiune ministerială, dispune că cu începutul anului viitor, 1 Ianuarie 1909, mașinele la plecarea și sosirea lor din stații să nu mai fluere. Vor sosi și vor pleca fără a mai da semnul de până acum, vor pleca, cum pleacă omul mut. Numai că bine va fi aceasta pentru public, — nu știm.

Direcțiunea școlii comerciale super. rom. din Brașov face cunoscut, că anul scol. 1908/9 să începe în 1 Sept. v. și înscrierile să fac în 1—3. Sept. v. c. Prenotările pentru cl. I. comerc. are să se facă până în 15 Aug. v. ca să se poată face alegerea între cei înștiințați, deoarece în cl. I. nu să primesc mai mult de 40 de elevi. (de tot excepțional 45).

În clasa primă pot fi primiți numai acei elevi, cari au absolvat cu succes și pot produce atestat de trecere din clasa IV. gimnazială, reală sau civilă, dela o școală publică. La înscrierea tuturor să cere atestat școlar și atestat de botez.

Taxa de primire e 8 cor. didactru 60 cor. și alte taxe 6 cor. La înscriere trebuie să fie plătite cel puțin jumătate din aceste sume, restul până în Febr. Elevii sunt obligați a purta chipiu și uniforma prescrisă. Pentru ori ce informații mai amănunțite este a să adresa la direcțiune.

Roada în România. Despre roada și lucrările de câmp din România să scriu următoarele:

Ploile cari au căzut în luna această au fost generale și au făcut mult bine sămânțurilor de cucuruz, livezilor naturale și artificiale, pomilor roditori și viilor, cari promet roadă mare în toată țara. S'au putut face ogoară pentru sămânțatul grâului de toamnă, a altor bucate și a rapiței de toamnă.

Seceratul s'a fost isprăvit pe la 15 Iulie, în bune condiții, pentru că ploile încă nu începuse.

Glonț primejdios. În apropierea Lipovei, pe locul de pușcat al tunarilor, păzitorul de câmp, Birăescu a aflat un glonț de tun. Voind să-l ridice, glonțul a explodat (s'a spart) și a sfâșiat în bucăți pe nenorocitul păzitor. Ceva mai târziu l-au aflat oamenii și i-au

adunat membrele trupului, cari zăceau împrăștiate. Pe nenorocitul îl deplânge văduva și doi copii.

Preot ucis de trăsnet. »Tribuna« din Arad publică următoarea știre: Joi, în 13 August n., preotul din Saca, Lazar Popovici, fiind cu muncitorii la plug în țarină și văzând că se apropie un nor greu, a zis către servitorii săi: »Grăbiți că vine ploaia, — s'ajungem la stejarul de colo ca să ne scutim de ea.«

Dar n'ajunse bine la stejar, când văzduhul se cutremură de un fulger groznic și bietul preot a fost trăsuit împreună cu doi boi ai săi. Întâmplarea a mișcat adinc pe poporeni.

Anunț. Cursurile »Școlii pentru economia și industria de casă«, susținută de »Reuniunea femeilor române din Sibiu«, să încep la 15 Septembrie n. Instrucțiunea secțiunii economice cuprinde: a) învățământ practic: pregătirea bucatelor, conservarea poamelor și legumelor, spălătul și călcatul rufelor, confecționarea rufelor etc. (instructoară dna Iulia Dancăș); b) învățământ teoretic: economia de casă, contabilitatea etc. Instrucțiunea secțiunii industriale cuprinde: cusut, croit, împletit cu mașina, tors și țesut, (instructoare d-șoarele Al. Țieranu și Virg. Podoaba.)

Informațiuni să pot primi dela Comitetul »Reuniunii femeilor române din Sibiu«.

Caz de moarte. În Ploiești a reposat Tache Stănescu, în 10 Aug. c. în vârstă de 78 ani. Repozatul a fost mulți ani comerciant în Brașov, iubit de toți, fiind un Român verde, sprijinitor a tot ce e bun și nobil românesc.

Iarăș nenorocire de tren. Miercuri în 19 I. c. un tren de marfă a deraiat (a ieșit de pe șine) la stațiunea Vaț (Ungaria). Au deraiat 14 vagoane goale și locomotiva. S'a făcut o pustiire groznică. Șinele s'au rupt, ca și când ar fi fost de sârmă subțire, iar vagoanele s'au zdrobit tot țandări. Și mirare, că în aceasta zdrobeală numai un om a fost rănit. Altă nenorocire nu s'a întâmplat.

Un atac al Țiganilor. Din Macău (Ungaria) să scrie, că o laie de Țigani au atacat ziua mare o ciardă (crișmă) de pe pusta Cioca, cu scop de-a o jăfui. Birtarul cu ai săi s'au apărat voinicește și i-a venit în ajutor și personalul dela stația din apropiere a drumului de fer. Dar cu toate acestea nu răsbeau cu Țiganii, cari erau să-i potopească, dacă în minutul acela nu sosea trenul. Călătorii au tăbărit asupra Țiganilor și aceștia înspăimântați au luat-o la fugă, lăsându-și acolo căruțele și caii. Gendarmii sunt pe urma lor.

Panorama imperială, care peste vară a fost închisă, s'a deschis de nou săptămâna trecută. Localul panoramei este acum în Piațama Nr. 9 lângă palatul Bruckenthal. În frumoasa și instructiva panoramă să vadă săptămână de săptămână cele mai frumoase și interesante regiuni, peisaje, orașe, monumente etc. de pe globul pământesc. Sunt întodeuna 50 de vederi. Atragem luarea aminte a cetitorilor asupra acestei panorame. Prețul de intrare e foarte mic.

În săptămâna viitoare, 31 August — 6 Sept. să va vedea: Berlinul, cu punerea pietrii fundamentale a domului și sfințirea.

»Apostolul« așa să cheamă o nouă foaie rămânească, care iese în America, redactată de preotul Trandafir Scorobăț. Foaia este de cuprins mai mult bisericesc. În nrul prim să află și portretul Escel. Sale I. Meșianu.

Al 132-lea! Cassariatul »Reuniunii române de înmormântare din Sibiu« a solvit ajutorul statutar după răposatul membru Ludovic Molnar, împieg. de poștă din Racovița.

Acesta este al 132-lea cas de moarte în sinul Reuniunii române de înmormântare sibiene.

Mamelor!

Căldura și cu ea timpul îmbolnăvirilor periculoase de copii, este aci! Te-ai convins, că îți nutrești copilul corect și astfel îl scutești de ingerul sugrumător al etății copilului: vărsare, diaree, catar de intestine? Singur prin nutrirea cu făina-Kufeke pentru copii, și să dă scutirea cea mai sigură. Broșură gratis să poate căpăta în localurile de vânzare sau la R. Kufeke, Viena III. 175 1—1

Prețul bucatelor.

IN LUGOJ.

Prețul bucatelor în Lugoj a fost următorul:

Grâu bun (100 klgr.) 20 cor. Grâu de a doua mână (100 klgr.) 19 cor. Săcară bună (100 klgr.) 17 cor. Săcară de-a doua mână (100 klgr.) 16 cor. Orz bun (100 klgr.) 14 cor. Orz de-a doua mână (100 klgr.) 13 cor. Ovăs (100 klgr.) 16 cor.

IN BRAȘOV.

În piața Brașovului prețul bucatelor a fost săptămâna trecută următorul, per hectolitru: Grâul cel mai frumos 20 cor. Grâu mijlociu 19 cor. Grâu mai slab 18 cor. Grâu amestecat 12 cor. Săcară frumoasă, 11 cor. 60 bani. Săcară mijlocie 11 cor. 20 bani. Orz frumos 10 cor. Orz mijlociu 9 cor. Ovăs frumos 7 cor. 50 bani. Ovăs mijlociu 7 cor. Cucuruz 12 cor. Mazăre 26 cor. Linte 50 cor. Fasole 10 cor. Sămânță de in 20 cor. Sămânță de cânepă 16 cor. Cartofi 2 cor.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI

La mai mulți. Ne pare rău, dar foaia pe așteptare nu o putem da. Am dat-o mai anii trecuți ici-colea și foarte puțini au plătit, rămânând noi de pagubă.

D. F. în A. I. Am cercat și întrebat și noi de ceea-ce ne întrebi, dar n'am putut afla. Să învață unul dela altul.

Sfârșitul unui vis. Regretăm, dar nu să poate publica, nu e potrivită pentru o foaie populară. De manuscript dispuneți.

P. B. în S. M. Vor veni, dar pe rând. »Organ. învăț« etc. credem, că e de prisos, după ce în archid. sunt organizați în conferințe.

Proprietar, editor și redactor responsabil

Silvestru Moldovan

Tiparul »Tipografie« Henric Meltzer.

Cea mai bună pogace pentru câni

este și rămâne

Pogacea pentru câni a lui Fattinger

care dintre toate mijloacele de nutrițiune de acest soi posedă cea mai bună compoziție și efect de nutriție.

50 Kg. Cor. 23.— 5 Kg. liber de porto Cor. 3-20

Puppy-Bisquit a lui Fattinger

pentru câni tineri.

50 Kg. Cor. 26.— 5 Kg. liber de porto Cor. 3-50

Prospecte libere de porto prin Fabrica de pogăci patent pentru câni și nutremânt pentru galițe, în Wiener-Neustadt.

Preste 250 de prime premii. Mijloacele de nutrițiune ale lui Fattinger să pregătesc sub controlă veterinară. 51 13—26

Fân de vânzare,

fân bun, pentru vite cornute să aflu în Cincumare (Nagycsink) comitatul Târnavei-mari, 35—40 mii kgr. (40—50 care) cu preț convenabil a să adresa la:

Dumitru D. Toma

Dobârca, p. u. Miercurea (Erdélyszerdahely).
174 1—3

Anunț.

Primesc în prăvălia mea (de Coloniale, manufactură și ferărie) un bălat din familie bună, cu 1 sau 2 clase gimn. sau reale.

Nicolae Răchitian

Săsciori (Szászcsor) comit. Sibiu.
175 1—2

Cea mai bogată baie feruginoasă în acid carbonic și baie de nămol, idroterapie națională, cură de zăr și lapte

DORNA

in Carpații Bucovinei

stație a căilor ferate, situată la confluența Dornei și Bistriței-aurie, 14 ore depărtare dela București și 11 ore depărtare dela Liov.

Palate monumentale de cură, laboratoriu balneologic, apaducte din izvoare alpine, canalizație, lumină electrică, pavilion de izolare, cale pentru biciclete, de două-ori pe zi concerte ale muzicii militare dela regimentul din Bistrița, excursiuni în România, Transilvania și Ungaria apropiată cu trăsura, călare și plute. Succese splendide la boala de nervi, boala femeștii și cele de inimă, la anemie arteriosclerosă și exudate. Prospekte gratis Informațiuni medicale să pot lua la medicul stabilimentului de băi cons. imp. Dr. Arthur Loebel. 114 15—15

Frumsețea.

Cea mai ferbinte dorință a fiecărei dame este fără îndoială: a fi tot mai frumoasă și pentru a ajunge acest scop, să folosește de ori-ce ocazie, își vâpșește fața eu mijloace de necrezut, ceea-ce în cele mai multe cazuri are de urmare, că fața în loc să devie mai frumoasă, să ruinează în de așa, încât este lipsă de timp lung și de o îngrijire extrem de mare până ce să restaurează iarăși.

Resultatul unic în lume, ce l-a obținut farmacistul din Arad Clemente de Földes cu Margit-Crème a sa (cu deosebire în Franța și Germania), a îndemnat pe mulți a imita acest mijloc de renume universal, nestrucăcios și care singur are efect miraculos contra tuturor necurățărilor din față, pistrui, pete de ficat, bubite etc. Aceasta natural, că nu a succes nimărui, deoarece secretul preparării Margit-Crèmei nu-l știe decât inventatorul și producătorul, care își păstrează acest secret, pregătind întotdeauna singur acest preparat. Margit-Crème este prin urmare tot egal, preluarea este întotdeauna îngrijită, din care cauză efectul este rapid și sigur. De aceea să admoniază damele cu toată seriozitatea a nu-și unge fața cu tot felul de alifii; să să folosească numai un astfel de mijloc care să recomandă și de medicii vestiți englezi, americani și francezi, ca un mijloc cu efect sigur, nestrucăcios și pentru eouservarea frumseții. Acest mijloc cosmetic (de frumsețe) de renume universal este Margit-Crème al lui Földes, care deja după o folosință de 4—5 zile schimbă total pielea feții, depărtează pistruii, petele de ficat, zgrăbunțele, mitesseri, roșata feții și a mânilor, dă feții frumsețe ideală, vioiciune și infătoșare tinerească. Pe lângă aceasta Margit-Crème e deplin nestrucăcios. Un borcănel costă 1 Cor. Șăpun-Margit 70 fil. și Pudră-Margit (albă, roză și crème) 1 Cor. Toate mijloacele aceste să pot folosi și separate. Margit-Crème a lui Földes să capătă în toată lumea în fiecare farmacie mai mare, dar' dacă undeva nu s'ar afla, să ne adresăm direct la inventatorul: Clemente de Földes, farmacist în Arad. 129 B 5—10

Depozit principal în Sibiu:

Fabriciu Guido, farmacie.
Gustav Meltzer, fabrică de săpun.
Meltzer, parfumerie.
Molnar I. C., farmacie.
Morseher K., droguerie.
Müller K., farmacie.
Rummler E., farmacie.
Pissel și Schmidt,
W. Fhrölich, în Agnita.
A. W. Lingner, în Sighișoara.

Industrie indigenă!

Prima fabrică transilvană de stearin și săpun,

dela preluarea conducerii ei de către institutul „Vereinsbank“ ardelean, de nou adiuștată și provăzută cu cele mai moderne mașine, liferează toate soiurile de lumini de stearin, cum și ca specialitate deosebită

săpun de spălat neutral,

praf veritabil de săpun și diferite alte soluri de săpun în o calitate așa de escelentă, încât aceste pot susține comparația cu ori-ce produse de concurență, chiar și cu cele din străinătate.

Noi recomandăm deci procurarea acestor produse indigene, cari escelează prin bunătața și vrednicia lor.

16 17—

Prima fabrică transilvană de lumini.

Institut de credit funciar din Sibiu.

Piața mare Nr. 3—5.

Imprumuturi hipotecare pe anuități.

Scrisuri funciare, scutite de dări.

ce să pot lombarda la banca austro-ungară, să pot depune la toate tribunalele ungare de stat drept cauciune și vadiu și ca cauciuni de căsătorii militare.

Depuneri spre fructificare.

Dajdia la interesele dela depuneri o plătește institutul.

Escomptare de cambii.

Avansuri pe efecte publice.

Credite de cont-curent contra intabulări și altă garanță.

Esecutarea

de fiecare afaceri de bancă și de zarafie prin

Cassa de schimb

Sub condițiuni culante, mai cu seamă: cumpărarea și vânzarea de efecte publice monete străine,

reșcumpărarea cupoanelor și efectelor sortate,

incasarea de cambii, checuri și asemnări,

predarea de asemnări și bilete de credit pentru străinătate,

îngrijirea de coale de cupoane.

luarea efectelor în deposit spre păstrare,

închirierea de resorturi de casse de fer

(săte deposite), sigure contra incendiului și a spargerii, etc. 5 17—26

Informațiuni amenunțite să dau cu bunăvoință și fără spese.

Singur veritabil este numai BALZAMUL LUI THIERRY

cu călugărița verde, ca marcă de scutire. Expediția cea mai puțină 12/2 sau 6/1 sau o sticlă de familie, de voiagiu, special-patent Cor. 5.— Pachetarea liberă.

ALIFIA CENTIFOLIA A LUI THIERRY. Cea mai puțină espedare 2 doze Cor. 3.60.

Cele mai bune leacuri de easă contra durerilor de stomach, arsuri, zgârciturilor, tusei, durerilor de piept, contra aprinderilor organelor interne, podagrei, durerilor de membre, ranelor de tot soiul, contra boalei uscate, absceselor, umflăturilor, rănilor de ori-ce soi etc.

Să ne adresăm la Farmacia-îngerului protector

A. THIERRY în PREGRADA I. ROHITSCH.

Depou pentru Budapesta la farmacistul Iosif Török, I. & Dr. Leo Eger și L. Vértes în Lugoj. 90 20—83

Magazin de confecțiune de rangul prim

R. GRÜNBERGER

SIBIU, Piața mare Nr. 3, 4, 5 în palatul bănoii Bodenkredit.

Binevoii a fi atenți la firmă căci lucrați numai în interesul Dv., dacă Vă faceți cumpărările de la mine.

Vestmintele mele substituie pe deplin cele făcute după măsură.

Atelier propriu

secție separată pentru dame și separată pentru domni.

Prețuri strict fixe.

In confecțiunea de dame țin în magazin bluze, jupoane, rochii și specialități în haine de băleți.

Mare asortiment.

Rog a cerceta, fără a fi silit cineva să cumpere, magazinul meu de mantale pentru serate și antreuri de bal.

Cu distincă stimă

R. Grünberger.

8 26—

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie ORENDT G. & FEIRI W.

(odinioară Societatea curelarilor.)

Str. Cisnădiei 45. SIBIIU. Heltauergasse 45.

Magazin bogat în articole pentru

căroraș, călărit, vênat, sport și voiaj, poclăzi
și procovături, portmonee și bretele solide

și alte

13 16—

articol de galanterie

cu prețurile cele mai moderate.

Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârzobi)
permanent în deposit.

Toate articolele din brânșele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin.

Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.

Comandele prin poștă se efectuează prompt și conștientios.

Mare deposit de hamuri pentru cai dela soiurile cele mai ieftine până
la cele mai fine, coperitoare (țoluri) de cai și cofere de călătorie

Institut indigen. — Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu

10 38—52

— întemeiată la anul 1868 —

în Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii),

asigură în cele mai avantajoase condiții:

— contra pericolului de incendiu și exploziune, —
edificiilor de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

— asupra vieții omului —

în toate combinațiile, capitale pentru cazul morții și cu termen fix, asi-
gurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.

Valori asigurate contra incendiului: } Capitale asigurate asupra vieții:

95,816.412 coroane. } 9,882.454 coroane

Dela întemeiere institutul a solvit:

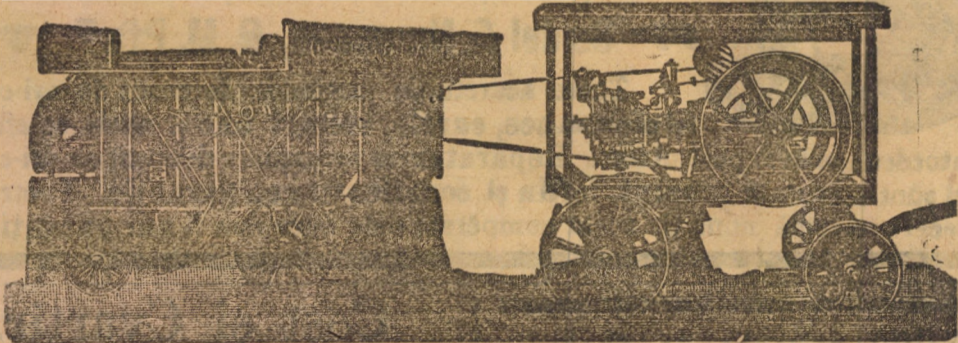
pentru despăg. de incendii 4,484.278.83 c. pentru capitale asig. pe viață 4,028.113.12 c.

Oferte și ori-ce informații se pot primi dela:

Direcțiunea în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 etajiu I., curtea I.,
și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela
subagenții din toate comunele mai mari.

Osers și Bauer fabrică exclusiv de motoare

Budapesta, VI., Podmaniczky utca 18, — Viena XX. Dresdner strasse 81-83.

35 23—52

Locomobile cu benzin

Motoare ou benzin.

Motoare cu gaz sugativ.

Forța de mână cea mai ieftină din prezent! Spese de mână pe oară, după
puterea de cal 2-3 fill. Mai multe sute de aranjamente în mână! Condiții de plată
favorabile! Fabricațiune solidă, de primul rang! Cu prețurant și preliminar de
spese servim gratis.

In timpul din urmă am furnizat mașini următorilor:

Schloș Ioan & soți, Sas-Veseș 8 HP aranjam. de imbl. Pap János, Iháros-Berény 8 HP
aranjam. de imbl. Nagy I. Pavel, Boglár 6 HP aranjam. de imbl. Takács Imre, propriet.
de moară, Pásztó 75 HP aranjam. de imbl. Stenger Vilhelm, propriet. de moară, Topo-
lovețul mare 50 HP aranjam. de imbl. Rosmann Samoil propriet. de moară, Mociu (com.
Cluj) 40 HP aranjam. de imbl. și în alte numeroase domenii.

Un băiat

să primește ca învățcel în gimblăria lui

Stefan Moga

172 2—3

Sibiu, strada Trenului.

Câteva cuvinte asupra boalelor secrete.

E trist, — dar în realitate adevărat că în
vremea de azi e bătătoare la ochi mulțimea acelor
oameni, a căror sânge și sucuri trușesti sunt atro-
fiate și cari în urma ușurinței din tinerețe și prin
deprinderi rele și-au sdruncinat sistemul nervos și
puterea spirituală. E timpul suprem ca acestei
stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie
cineva care să dea tinerimei deslușiri bine-voitoare,
sincere și amănunțite în tot ce privește viața sexu-
ală, — trebuie să fie cineva căruia oamenii să-și
încredinteze fără teamă, fără sfială și cu încredere
năcașurile lor secrete. Dar nu e în deajuns însă a
destăinui aceste năcașuri ori și cui, ci trebuie să ne
adresăm unui astfel de medic specialist, conștientios,
care știe să dea asupra vieții sfaturi bune sexuale
și știe a ajuta și morburilor ce deja eventual există,
atunci apoi va înceta existența boalelor secrete.

De o chemare atât de măreață și pentru
acest scop e institutul renumit în toată țara al
D-rului PALOCZ, medic de spital, specialist-
(Budapesta VII, Rákóczi-ut. 10), unde pe lângă
discreția cea mai strictă, primește ori-cine (atât bărb.,
bații cât și femeile) deslușiri asupra vieții sexuale,
unde sângele și sucurile trușesti ale bolnavului să
curăță, nervii i-se întăresc, tot organismul i-se eli-
berează de materiile de boală, chinurile sufletesti
i-se liniștesc.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice dr.
PALOCZ vindecă deja de ani de zile repede și
radical cu metoda lui proprie de vindecare,
chiar și cazurile cele mai negleșite, ranele sifilitice,
boalele de țevă, beșică, nervi și șira spinării, înce-
puturile de confuzie a minții, urmările onaniei și
ale sifilisului, erecțiunile de spaimă, slăbirea putere,
bărbătești (impotență), vătămurile, boalele de sânge
de piele și toate boalele organelor sexuale feme-
ști. Pentru femei e sală de așteptare separată
și esire separată. În cece privește cura, depăr-
tarea nu este piedică, căci dacă cineva, din ori ce
cauză n'ar putea veni în persoană, atunci cu plă-
cere i se va da răspuns amănunțit foarte discret
prin scrisoare (în epistolă e de ajuns a se alătura
numai marca de răspuns.) Limba română se vor-
baște perfect. După încheierea curei, epistolele se
ard, orie la dorință să retrimiți fiecăruia. Institutul se
îngrijește și de medicamente speciale. Visitele se
primesc începând dela 10 ore a. m. și până la 5
orep. (Duminea până la 12 ore a. m.) Adresa: Dr.
PALOCZ, medic de spital, specialist, Budapesta
VII, Rákóczi ut. 10. 18 26—

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,

Sibiu, strada Cisnădiei nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stoffe de

vară în mare asortiment

noutățile

soșite chiar acum, pentru haine
de bărbați stoffe englezești,
francezești și indigene, din cari
se execută după măsură cele mai
moderne vestimente precum: Sacke,
Jaquette, și haine de salon, cu
prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită
noutățile de stoffe pentru pardi-
niuri și „Raglam“, cari se află
totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverenșilor con-
fecționare în atelierul meu își per-
mit a atrage deosebita atențiune a
on. domni preoți și teologi absolvenți

În cazuri de urgență confecțio-
nez un rind complet de haine în timp
de 24 ore. 17 27—

Uniforme pentru voluntari, cum și
tot felul de articli de uniformă, după pre-
scripție croitura cea mai noaă.

NOXIN

Cea mai bună
Cremă
pentru ghete.

NOXIN

Cu patent
Chelle.

Să capătă în toate prăvăliile mai mari

The „NOXIN“ Co,

Londra:

E. C. 57 Chiswell Street

Wiena XVIII. I.:

Willy Weingärtner
Simper Strasse 13.
Telefon 22149.

Paris: 57 24—50

125. Rue Montmartre.

Budapesta, VI.:

Brüder Hochsinger.

Mutare de cancelarie.

Subscrisul fac cunoscut, că începând cu 20 August c. mi-am strămutat canceleria advocațională tot în strada Măcelarilor, colțul din sus către parc, în casa cea nouă.

Dr. Vasile Dan

advocat.

164 3—3

Casă de închiriat.

Casa Nr. 20 în Porcești, foarte potrivită pentru local de boltă și cafenea (aceasta din urmă împreună cu aranjamentul), constă-tătoare din 5 odăi, culină, 4 pivnițe, curte mare, cu șură și grădină, este de dat în chirie cu preț convenabil.

166 3—3

STEFAN COSTE

Turnu-Roșu — Porcești Nr. 20.

Lemne ieftine de foc

uscate picături dela parchet de stejar, per kbm. pus în curte 4 Cor, 50 bani, fostene de stejar de 2 m, 3 m., 4 m. să află în depozit. Comande să fac în Sibiu Salzgasse 35 sau în Vestem la joagăr.

171 2—3

Ioan G. Bozdocu.

Inștiințare.

La școala de stat din Sibiu a ucenicilor de măiestrie înscrierile pe anul școlastic 1908/9 să fac din 1—15 Septembrie n. c. în zilele de lucru în orele dela 5—7^{1/2} p. m. Duminica dela 9—11 ore, în edificiul scoalelor de stat din loc, strada Urezului 13.

Didactrul pentru ori-care clasă este 4 Coroane.

Croitoria și desemnul de croitorie ucenicilor de croitori îl predă croitorul Benedek Béla, iar desemnul de specialitate îl predă Vámszer József, profesor de desemn.

Sibiu, 15 August 1908.

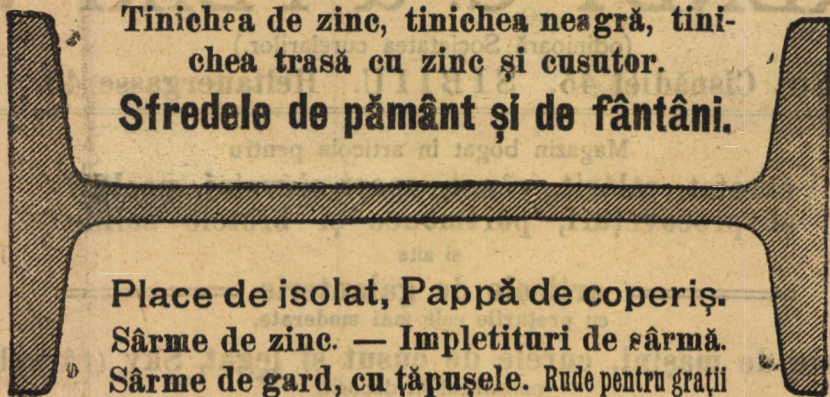
169 2—2

Direcțiunea.

Pentru tipar responsabil Henric Meltzer.

Pentru scopuri de edificat recomand depozitul meu bogat asortat în:
Traverse Fer U, șine vechi de cale ferată, fer
— model (façon), rude fer-chele (la pârreți).

Cement pe lângă instru-
mente și unelte pentru
lucrătorii de beton.

Tinichea de zinc, tinichea neagră, tini-
chea trasă cu zinc și cusutor.
Sfredele de pământ și de fântâni.

Impletituri de trestie
pentru stocaturi.

Place de izolat, Pappă de coperiș.
Sârme de zinc. — Impletituri de sârmă.
Sârme de gard, cu țapusele. Rude pentru grații

Depozit nou și bogat asortat în adiustamente de zidiri.
Sobe de fer vărsat și cuptoare de căhale.

CAROL F. JICKELI, Sibiu și Alba-Iulia.

2 34—52

Aviz de prăvălie.

Subscriși ne luăm voie a face cunoscut onor. noștri mușterii și p. t. public orășnesc și dela țară, că în localul de comerț Piața-mică Nr. 31, mai înainte proprietatea firmei Franz Jahn Söhne, (Cocoșu roșu) am deschis o

Boltă specială

de făină, produse dela țară, articli de aluat de-ai lui Uhl și de Budweiss, urez, fructe păstăioase, fructe sudice, aromate, cacao de-al lui Koestlin și bisquit, miere și toate celelalte mijloace necesare pentru pregătirea prăjiturilor.

Noi ne vom da silința a mulțumii pe onor. noștri mușterii cu articli buni și cu prețuri moderate.

Filiala noastră pentru făină, pâne și fructe păstăioase, Piața mică Nr. 25 colțul dela treptele Fingerling, continuăm a o ținea pe mai departe.

Sibiu, în August 1908.

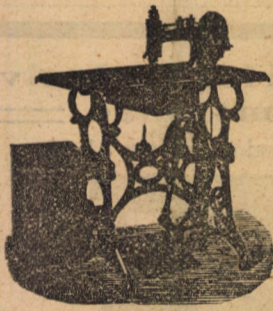
162 3—

Carl & I. Spengler.

Gustav Dürr

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,
Sibiu, Piața-mare nr. 19.

Recomandă depozitul meu mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat.

15 29—

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut

Seidel & Naumann, G. M. Pfaff

Toate acareturile mașinilor de cusut de ori-ce fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se află întotdeauna în depozitul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de ori-ce fel sunt executate prompt, ieftin și conștientios cu garanție. Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată dela mine dau 5 ani garanție

10.000 perechi de ghete

4 perechi de ghete numai cu fl. 3.25

În urma cumpărării favorabile în masă să vând cu preț ieftin: 1 păr. de ghete pentru domni și 1 păr. pentru dame, negre sau cafenii, cu șinor, cu talpă solidă bătută cu cui, fasonul cel mai nou. Mai departe 1 păr. de ghete de modă pt. domni și 1 păr. pt. dame cu passepoil, eleg. și ușoare. Toate 4 păr. cu 3 fl. 25 cr. La comanda este destul lungimea.

Espeție cu rambursa

Export de ghete KOHANE

în Cracovia Nr. 150.

Ce nu să potriveste, să schimbă.

6 4—

Cost și Cvarțir.

La o păreche tinăre Nemți, cari vorbesc limba română și maghiară să primesc fetițe din case mai bune în cost și cvarțir cu toată îngrijirea. Odaie frumoasă și uscată în etaj.

173 2—3

K. ZINK Sibiu
Rosmaringasse Nr. 3.

Țigle de coperiș

prima, să află în depozit de vânzare în țiglară mea, Vestem, sau trimisă cu vagonul unde să poștește.

171 2—3

Ioan G. Bozdocu

Cernaia de imprimat Otto Baer, Drezda—Budapesta.